

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Haapajärven säännöstelyn muutoskokeilu

Mikko Hinkkanen

Yleisötilaisuus 15.4.2025, Raahe

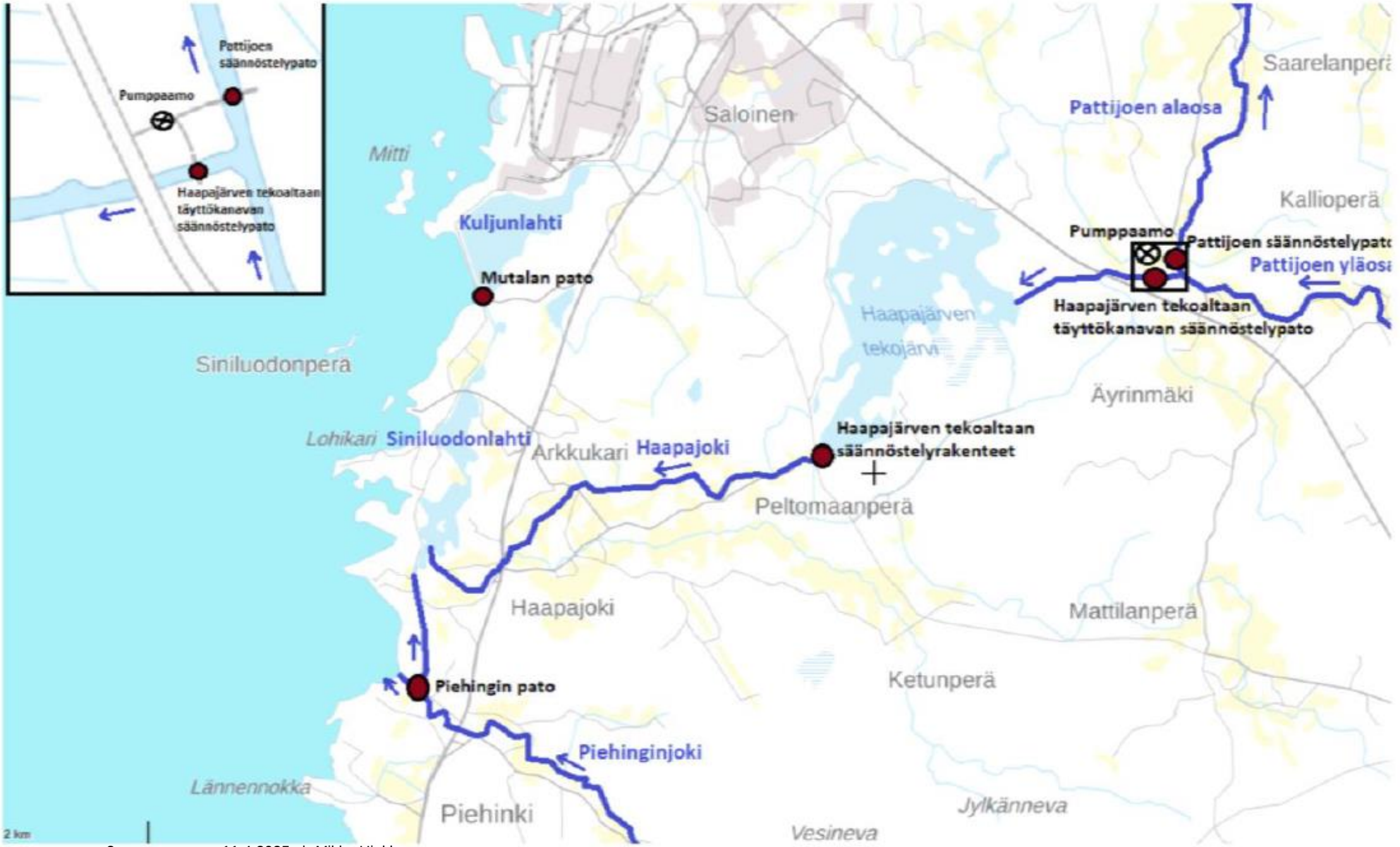
Raahen terästehtaan vedenottohanke

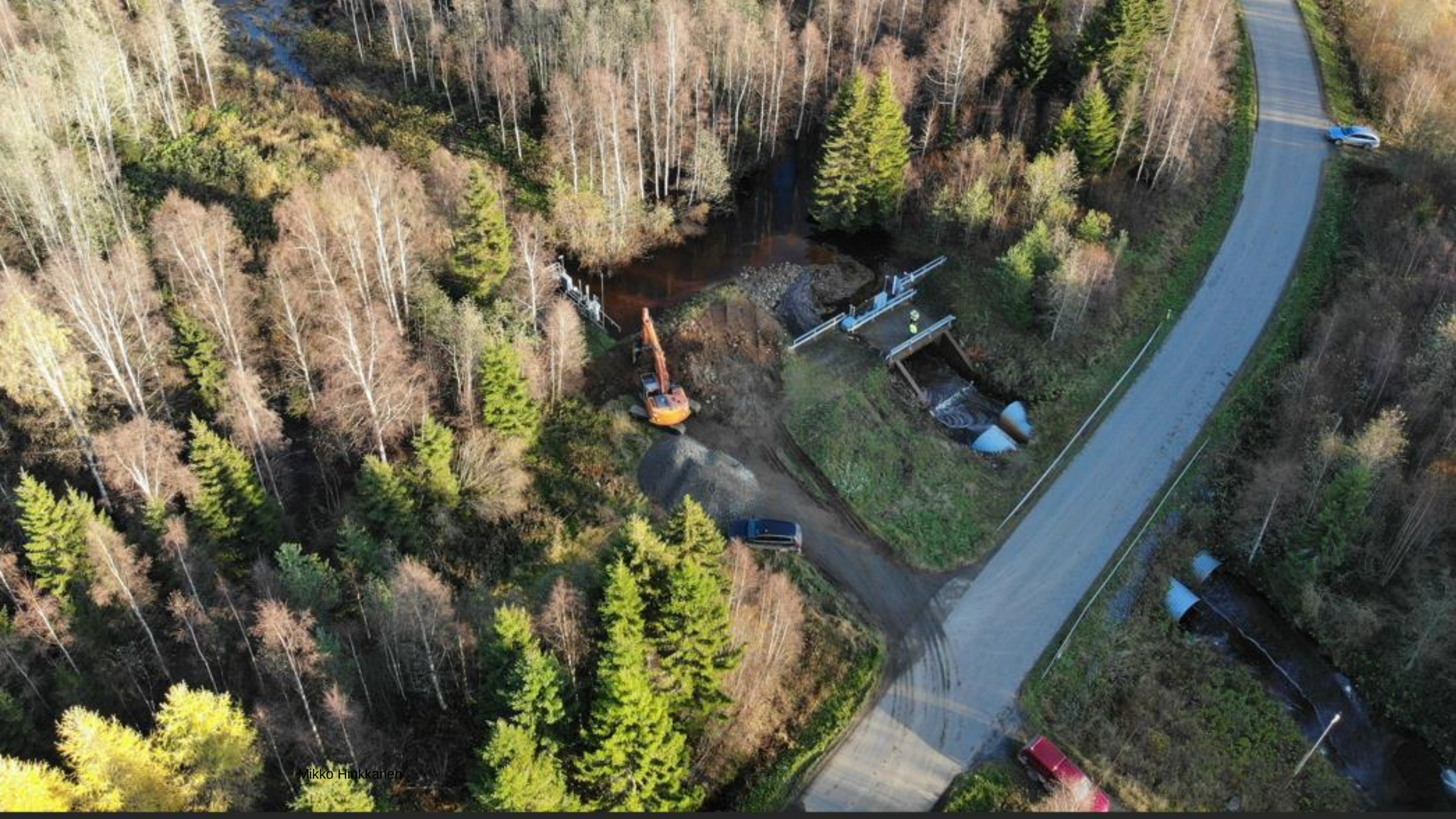
I VAIHE

- Pohjois-Suomen vesioikeus **13.12.1962**: Makeavesialtaan rakentaminen Kuljunlahteen

II VAIHE

- Pohjois-Suomen vesioikeus **21.4.1967**: Haapajärven tekoaltaan rakentaminen ja veden säännöstely

Kokeilun pääkohdat

Laskeva kesäajan
vedenpinta Haapajärvessä

Veden pumppaaminen
Haapajärvestä Pattijokeen

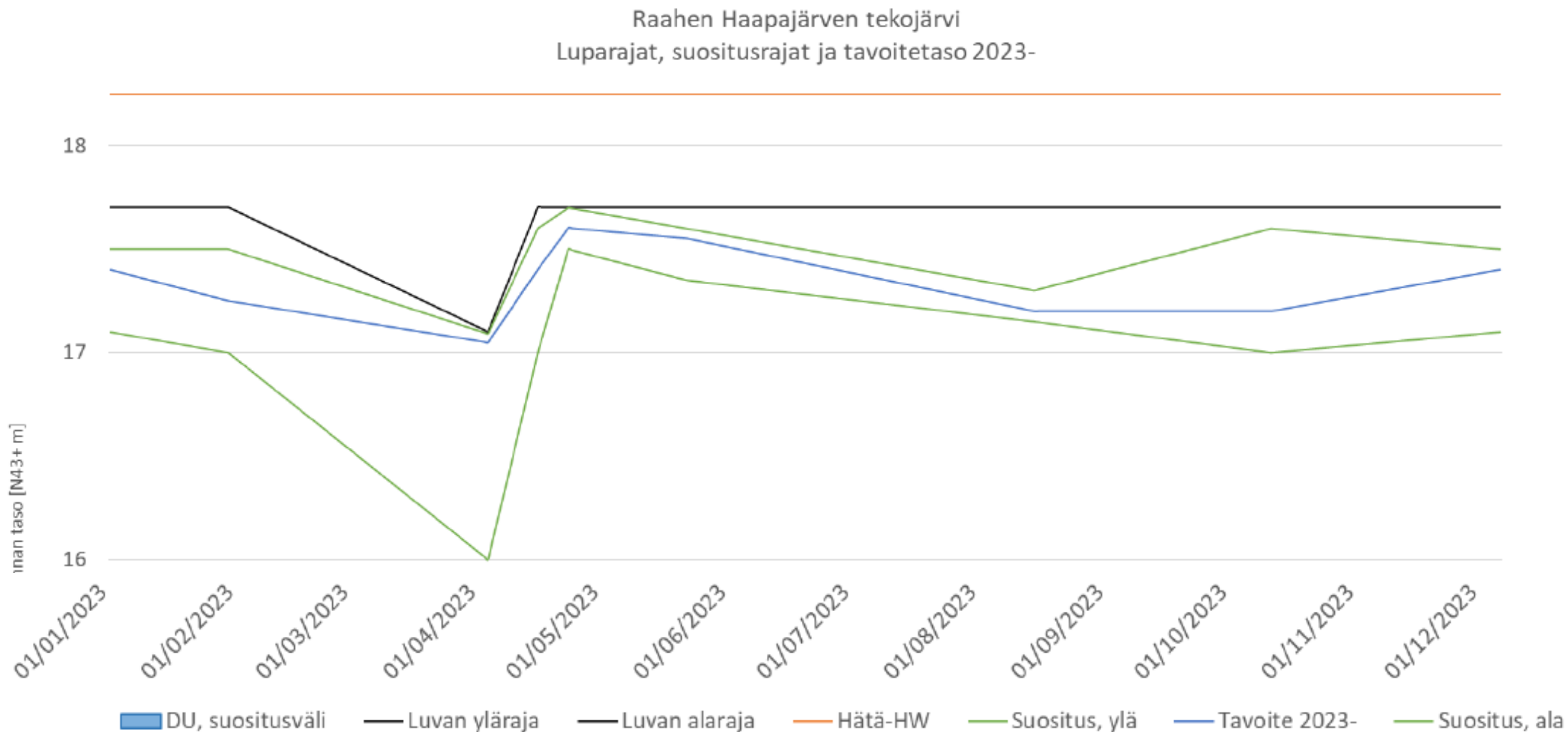
Taustat/syyt säännöstelyn muutokselle

- EU:n vesipuitedirektiivi
→ Vesienhoitosuunnitelma
- Säännöstelyn kehittämisselvitys 2021 (Ramboll, SYKE)
→ Uusi säännöstelyohje 2022

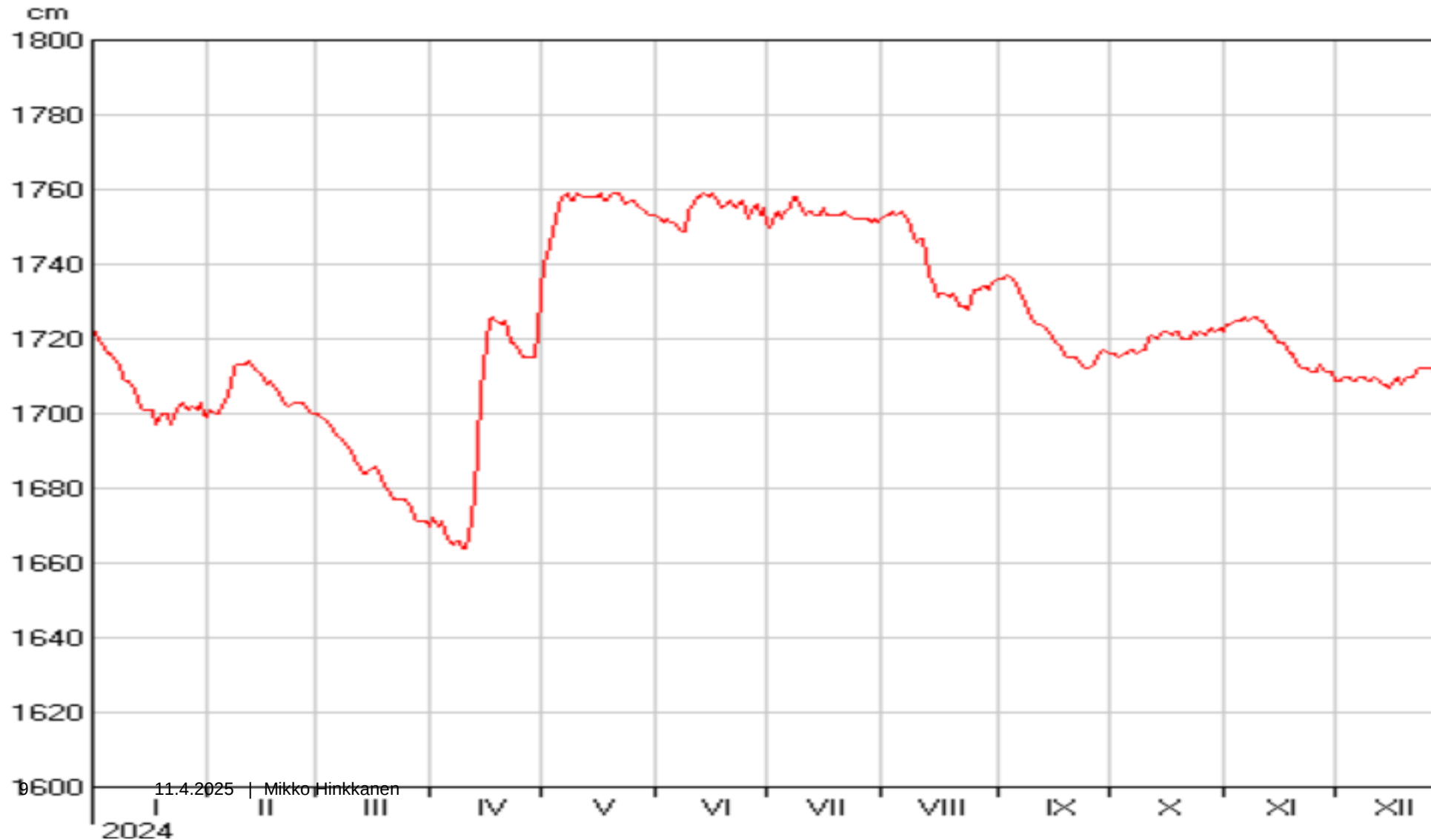
Säännöstelyn muutoksen tavoitteet

- Hyvän ekologisen tilan saavuttaminen (Haapajärvi, Haapajoki, Pattijoki)
- Virkistyskäytön parantaminen (Siniluodonlahti, Pattijoki)

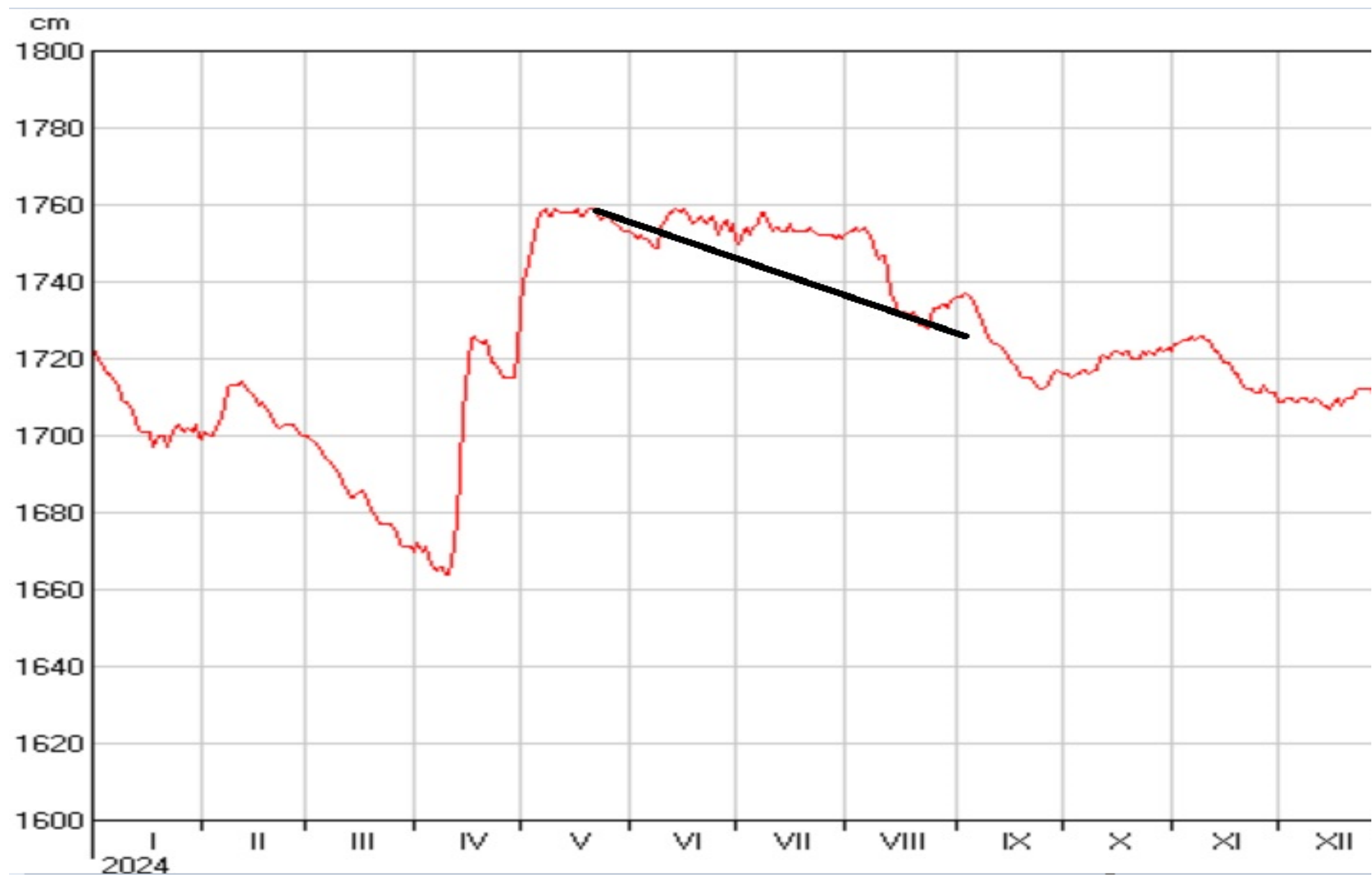
Vedenkorkeuden suositusrajat

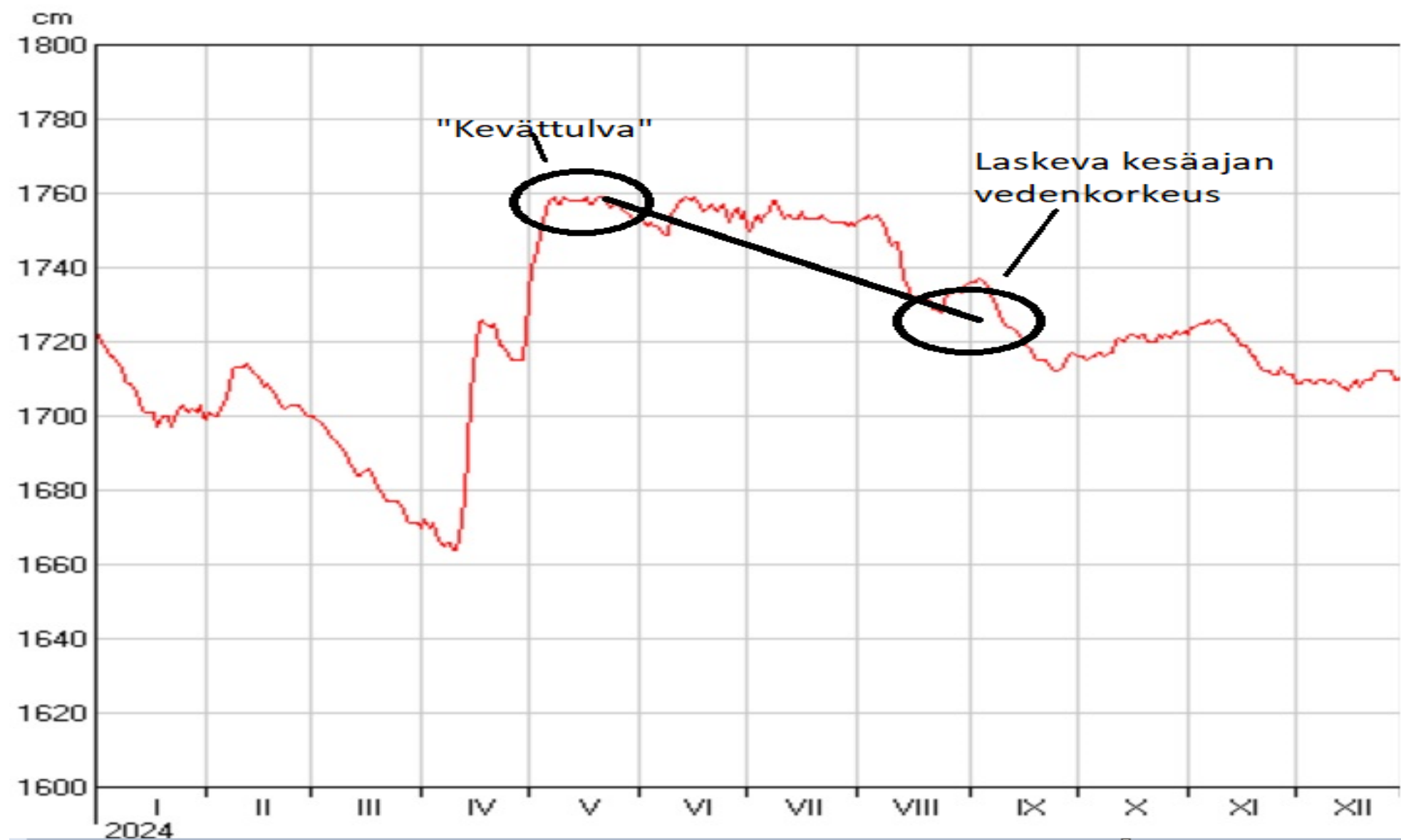

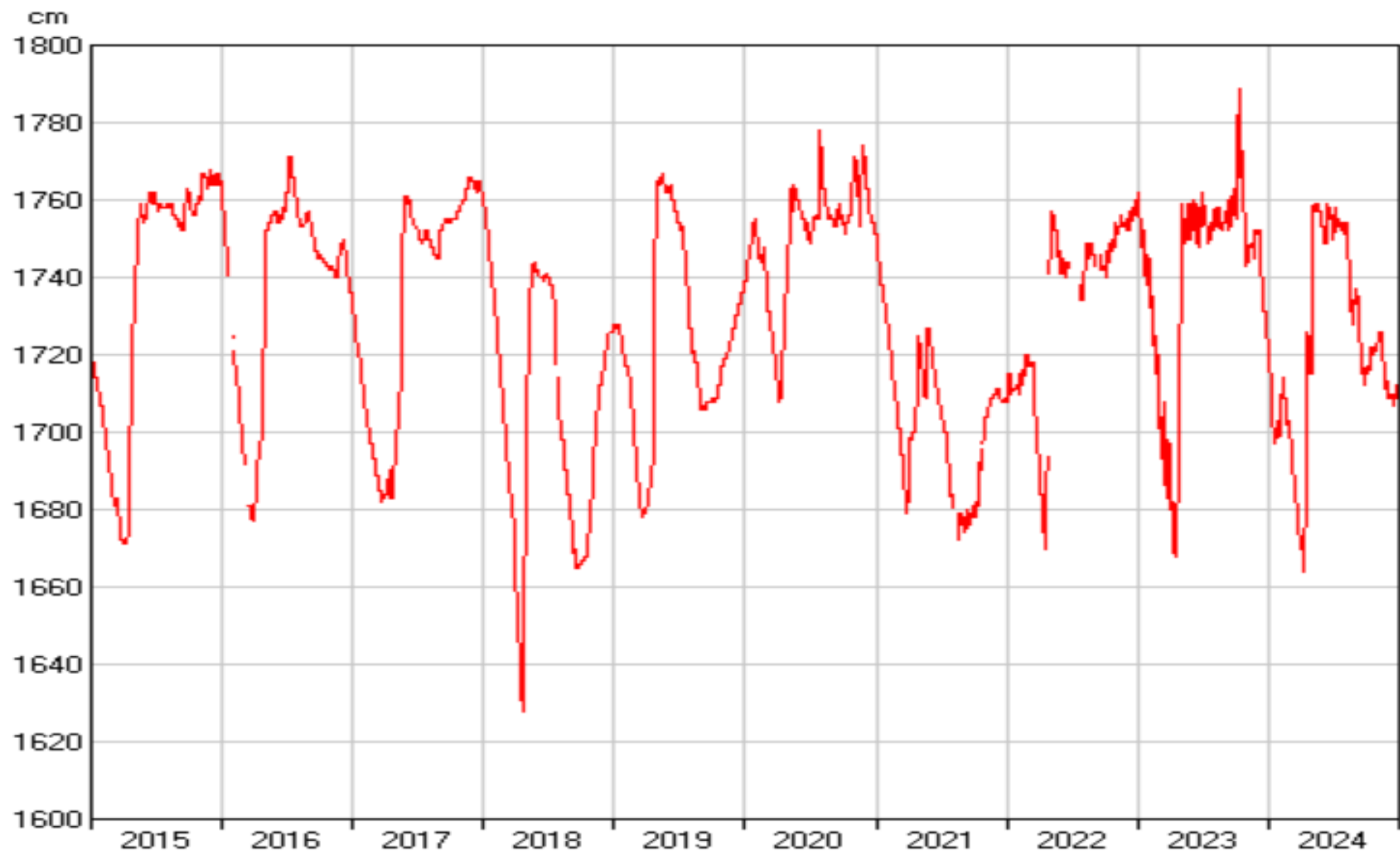
Vuoden 2024 vedenkorkeus

11.4.2025 | Mikko Hinkkanen

Pumppaus Pattijokeen

Luvan saajalla on oikeus pumpata 15.5.-30.9. täyttökanavasta vettä Pattijokeen säännöstelypadon alapuolelle $0,1 \text{ m}^3/\text{s}$, kun tekoaltaan vedenkorkeus ylittää korkeuden N43 +16,90 m ja $0,05 \text{ m}^3/\text{s}$, kun tekoaltaan vedenkorkeus on N43 +16,80 – 16,90 m. Pumppaus on lopetettava, kun altaan vedenkorkeus laskee korkeuden N43 +16,80 m alapuolelle.

Vaikutusten arviointi

Vesimittaritarkastelu

- Lähtötietoina jokaisen päivän vedenkorkeus, väriluku, jään paksuus ja keskisyvyys
- Tuloksena lukuarvo ja sanallinen arviointi luonto- ja virkistyskäyttövaikutuksia kuvaaville indikaattorille (mittareille)

- **Vesimittaritarkastelun yhteenveto: 2013-2022 vs. 2024**

- **LUONTO**

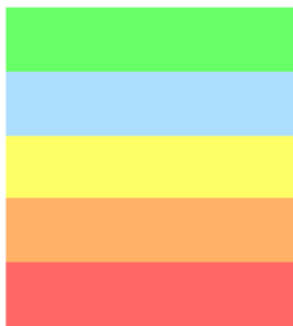
	2013-2022	2024
1. Kevättulvan suuruus	TYYDYTTÄVÄ	HYVÄ
2. Vedenkorkeuden rytmi kasvukaudella	HUONO	TYYDYTTÄVÄ
3. Vedenkorkeuden lasku kesällä (%)	HUONO	TYYDYTTÄVÄ
5. Saraikon laajuus (m)	TYYDYTTÄVÄ	TYYDYTTÄVÄ
6. Kortteikon laajuus (m)	HYVÄ	HYVÄ
7. Ruokovyöhykkeen laajuus (m)	HYVÄ	HYVÄ
10. Häiriövyöhykkeen osuus (%)	TYYDYTTÄVÄ	TYYDYTTÄVÄ
11. Vedenpinnan nousu lintujen pesintäaikana (m)	HYVÄ	ERITTÄIN HYVÄ
12. Jäänlähtöpäivän vedenkorkeustaso	HYVÄ	ERITTÄIN HYVÄ
14. Alenema mädin hautoutumiskaudella (JP-JLP)	TYYDYTTÄVÄ	TYYDYTTÄVÄ
15. Tulvan lasku hauen kutuaikana (JLP->4vk)	HYVÄ	HYVÄ
16. Tulvan lasku hauen kutuaikana (JLP->6vk)	HYVÄ	HYVÄ

- SOSIAALISET

	2013-2022	2024
19. Vedenkorkeuden vaihtelu kesällä (21.6-15.8)	HYVÄ	HYVÄ
20. Vedenkorkeuden poikkeama mediaanista (JLP-15.6)	HYVÄ	ERITTÄIN HYVÄ
21. Vedenkorkeuden poikkeama mediaanista (15.6-30.9)	HYVÄ	ERITTÄIN HYVÄ
22. Jäätymispäivän ja 1.1.-1.4. alimman vedenpinnan ero	TYYDYTTÄVÄ	TYYDYTTÄVÄ

Luontoindikaattorit										Virkistysindikaattorit	
	Kevättulvan suuruus	Veden- korkeuden rytmi kasvukaudella	Saraikon laajuus	Ruokovyöhyk- keen laajuus	Jäätyvän vyöhykkeen osuus tuottavasta vyöhykkeestä	Vedenpinnan nousu pesintäaikana	Vedenpinna alenema syyskutuisten kalojen mädin hautoutumis- aikana	Veden minimisyvyys saraikossa hauen lisääntymisen aikaan	Vedenkorkeu- den vaihtelu suosituimmalla virkistyskäyttö- kaudella (21.6.- 15.8)	MW_1.6-31.8 (koko vuosijakso) - MW_1.9-JP (joka vuosi)	
Haapajärven tekojärvi	M1	M2	M5	M7	M8	M11	M14	M17	M19	M23	
nykykäytäntö	0.16	-0.09	0.19	0.95	6,53	-0.24	0.03	-0.1	0.09	0.04	
VE1 ekologinen	0.68	-0.54	0.53	0.83	-14.72	-0.19	0.05	0.31	0.26	0.24	
VE2 virkistyskäyttö	0.31	-0.2	0.23	0.93	3,68	-0.19	0.04	0.01	0.11	0.11	
VE3 tulvasuojelu	0.36	-0.29	0.33	0.89	-2.22	-0.31	0.02	0.02	0.16	0.11	
suositeltu kompromissi	0.39	-0.32	0.35	0.89	-3.56	-0.24	0.02	0.11	0.16	0.13	

Erittäin hyvä
Hyvä
Tyydyttävä
Huono
Erittäin huono

Mikko Hinkkanen

Yhteystiedot

- Haapajärven/Pattijoen säännöstelystä voi olla yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen (1.1.2026 alkaen Lapin elinvoimakeskukseen)

Mikko Hinkkanen

050 351 0817, mikko.hinkkanen@ely-keskus.fi